

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان

کمیته زبانشناسی

گروه: علوم انسانی

تصویبه جلسه ۲۷۳ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۴ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

نسخه بازنگری شده به استناد نامه شماره ۹۴/۱۱۹۸۳/۶ دش مورخ ۹۴/۷/۲۶

شورای تحول و ارتقای علوم انسانی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان

- با استناد به نامه شماره ۹۴/۱۱۹۸۳/۶۷ شورای تحول و ارتقای علوم انسانی، برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان پیشنهادی کارگروه ویژه زبانشناسی به شرح زیر مورد تصویب قرار گرفت:

- ۱- این برنامه از تاریخ تصویب برای تمامی دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می‌کنند برای اجرا ابلاغ می‌شود.
- ۲- این برنامه برای دانشجویانی که بعد از تاریخ تصویب برنامه، در دانشگاه‌ها پذیرفته می‌شوند لازم الاجرا است.
- ۳- برنامه درسی مذکور از تاریخ تصویب جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان مصوب جلسه ۲۷۲/۱۱/۲۴ مورخ ۷۲/۱۱/۲۴ شورای برنامه‌ریزی می‌باشد.
- ۴- این برنامه از تاریخ تصویب به مدت ۵ سال قابل اجراست و پس از آن قابل بازنگری است.

عبدالرحیم نوهدابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

میرزا

(۱) مقدمه:

زبان فارسی بازترین شاخص هویت ملی ماست که پیوندی گستاخ نایابی با همه تاریخ ما دارد؛ به گونه‌ای که آشنایی با فرهنگ و تمدن اصیل ایرانی بدون آشنایی با زبان فارسی هیچ گاه کامل نیست. از سوی دیگر، سیل عالم‌مندان به این فرهنگ و تمدن کهن روز به روز فزونی یافته و این نکته آموزش علمی زبان فارسی را به ضرورتی اجتناب نایابی تبدیل کرده است. تأسیس دوره کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان، در حقیقت، زمینه سازی برای پاسخ گوئی به این نیاز ملی و بین‌المللی است. بازنگری برنامه، سرفصل و دروس دوره کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان از چند منظر ضرورتی اجتناب نایابی است:

- ۱) پس از گذشت حدود دو دهه اجرای این دوره آموزشی و تربیت تعداد قابل توجهی متخصص برای آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان، دانش بومی ما در آموزش زبان دوم/ خارجی به سطح مطلوبی رسیده و اکنون زمان آن است که این دانش و تجربه حاصل از آن را به خدمت گیریم و سرفصل و محتوای دروس را متناسب با نیازها و یافته‌های علمی جدید بازنگری و روزآمد نمائیم.
- ۲) با تأسیس دوره کارشناسی زبان شناسی و همچنین دوره کارشناسی آموزش زبان فارسی با خارجیان در سال‌های اخیر و نزدیک شدن به زمان فارغ التحصیلی دانشجویان این دو دوره، بازنگری سرفصل قبلی در آن هیئتی که در دویست و هفتاد و سومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۴ به تصویب رسیده است، ضرورتی اجتناب نایابی است.

پیش‌نویس طرح حاضر به عنوان نخستین گام در مسیر بازنگری برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان بر پایه شاخص‌های تحول در علوم انسانی به ویژه سه اصل غنی‌سازی، بومی‌سازی و متناسب سازی محتوای برنامه با نیازهای حقیقی، همسو با مفاد بخشنامه شماره ۲۱/۴۷۷۶ مورخ ۱۳۸۹/۰۷/۰۷ معاون محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، از سوی اعضاي هیئت علمی گروه زبان‌شناسی و آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان دانشگاه علامه طباطبائی تهیه شد و با همیاری انجمن زبان‌شناسی ایران، مورد داوری متخصصان ذیربسط در سایر دانشگاه‌ها و موسسات عالی آموزشی و پژوهشی قرار گرفت. طرح حاضر شکل نهائی و بازبینی شده پیش‌نویس اولیه است.

(۲) هدف:

هدف از تأسیس رشته آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان تربیت متخصصانی است که بتوانند آخرين پیشرفت‌های دانش زبان شناسی، آموزش زبان و روان‌شناسی یادگیری را در خدمت آموزش زبان فارسی به کار گیرند.

(۳) نقش و توانایی:

- فارغ التحصیلان این دوره توانایی خواهند یافت در دانشگاه‌ها، موسسات آموزشی و پژوهشی داخل و خارج از کشور و دیگر سازمان‌ها (اعم از دولتی و خصوصی) در زمینه‌های زیر خدمت کنند:
- ۱) آموزش علمی زبان فارسی به عنوان زبان دوم / خارجی
 - ۲) تحقیق در آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان و بررسی مسائل حاکم بر یادگیری این زبان به عنوان زبان دوم / خارجی
 - ۳) تدوین و تدریس مواد آموزشی برای آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان
 - ۴) آموزش دروس مرتبط با زبان فارسی در رشته‌های زبان شناسی (دوره کارشناسی)، ادبیات فارسی، مترجمی زبان
 - ۵) کارشناسی تخصصی فرهنگ نویسی با اهداف ویژه
 - ۶) فعالیت در زمینه‌های مرتبط با آموزش زبان فارسی، مثل مراکز تربیت معلم
 - ۷) کارشناسی تخصصی شیوه کاربرد زبان فارسی در رسانه‌های همگانی

(۴) طول دوره:

مطابق آئین نامه شماره ۱۳۸۸/۱/۱۹ مورخ ۲۱/۱۵۴ معاون محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، طول مدت دوره کارشناسی ارشد حداقل ۴ نیمسال تحصیلی است که با توجه به تبصره ۱۵ آئین نامه مذکور، افزایش طول مدت در موارد استثنائی، با تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، تا یک نیمسال مجاز خواهد بود.

دوره کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان به دو شیوه «آموزشی-پژوهشی» و «آموزشی» اجرا می‌شود و در هر دو دوره تعداد واحدهای درسی ۳۲ واحد است. در شیوه «آموزشی-پژوهشی»، تعداد واحدهای درسی اصلی ۲۸ واحد و تعداد واحد پایان نامه نیز ۴ واحد در نظر گرفته شده است. در شیوه «آموزشی»، تمامی دوره به صورت واحدهای درسی بدون پایان نامه خواهد بود. در این شیوه، گذراندن ۴ واحد سمینار (تحقیق و تبع نظری) الزامی است.

(۵) واحدهای درسی:

مجموع واحدهای دوره کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان ۳۲ واحد به شرح جدول زیر خواهد بود:

ردیف	نوع واحد درسی	تعداد	ملاحظات
۱	پایه	۱۲	
۲	تخصصی	۱۲	
۳	اختیاری	۴	
۴	پایان نامه	۴	ویژه دانشجویان شیوه آموزشی پژوهشی
۵	سمینار (تحقیق و تئیین نظری)	۴	ویژه دانشجویان آموزش-محور
جمع			۲۲

تبصره ۱: دانشجو در شیوه آموزشی- پژوهشی پس از پایان نیمسال اول و قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، موظف است موضوع پایان نامه خود را با هماهنگی استاد راهنمای تعیین و فعالیت پژوهشی خود را آغاز کند.

تبصره ۲: برای پذیرفته شدگان دوره کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان، بتا به تشخیص گروه آموزشی حداکثر ۱۰ واحد درسی شامل ۵ درس جبرانی در نظر گرفته شده است. مطابق تبصره ۲ ماده ۵ آئین نامه دوره کارشناسی ارشد (موضوع نامه شماره ۲۱۱۵۴ مورخ ۱۳۸۸/۱/۱۹) معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری) تعیین تعداد و عنوان دروس جبرانی و زمان انتخاب آنها بر عهده شورای گروه است.

تبصره ۳: دروس اختیاری بنابر پیشنهاد دانشجویان و با توجه به امکانات آموزشی گروه تعیین خواهد شد و گذراندن این دروس نیز الزامی است.

(۶) مواد امتحانی و ضرایب:

داوطلبان ورود به دوره کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان، از میان فارغ التحصیلان دوره‌های کارشناسی مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری که دارای شرایط عمومی مندرج در دفترچه آزمون سراسری باشند، انتخاب می‌شوند. داوطلبان ورود ممکن‌باشند دوره، علاوه بر دارا بودن

شرایط عمومی ورود به دوره کارشناسی ارشد، باید در آزمون ورودی این دوره، شامل مواد امتحانی زیر شرکت کرده و قبولی ایشان مورد تأیید سازمان سنجش آموزش کشور قرار گیرد:

ردیف	مواد امتحانی	ضریب
۱	زبان تخصصی	۳
۲	دستور زبان فارسی	۲
۳	زبان‌شناسی	۲
۴	روانشناسی یادگیری	۲

تبصره: هر یک از گروه های آموزشی ، زبان خارجی مورد نظر خود را تعیین نموده و از طریق دفترچه راهنمای آزمون سراسری به اطلاع داوطلبان می رسانند.

فصل دوم

جدول دروس دوره کارشناسی ارشد آموزش
زبان فارسی به غیرفارسی زبانان

(۱) دروس جبرانی دوره کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان

زمان ارائه درس پیش‌نیاز یا	ساعت			۳ ۲ ۱	نام درس	۳ ۲ ۱
	۱	۲	۳			
	۳۲		۳۲	۲	مبانی زبان شناسی	۱
	۳۲		۳۲	۲	روش تحقیق در آموزش زبان	۲
	۳۲		۳۲	۲	نظریه‌های آموزش و یادگیری	۳
	۳۲		۳۲	۲	سبک‌شناسی زبان فارسی معاصر	۴
	۳۲		۳۲	۲	اصول و مبانی دستور زبان	۵
	۱۶۰		۱۶۰	۱۰		جمع

تصریح: دروس جبرانی در نخستین نیمسال دوره کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان ارائه می‌گردد.

دروس اصلی دوره کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان بر حسب دو شیوه «آموزشی- پژوهشی» و «آموزشی»، به ترتیب شامل ۱۲ واحد درسی پایه، ۱۲ واحد درسی تخصصی و ۴ واحد پایان نامه [ویژه دانشجویان آموزشی-پژوهشی] و یا ۱۲ واحد درسی پایه، ۱۲ واحد درسی تخصصی و ۴ واحد سminار [ویژه دانشجویان آموزش محور] خواهد بود. مطابق آئین نامه دوره کارشناسی ارشد (موضوع نامه شماره ۲۱/۱۵۴ مورخ ۱۳۸۸/۱/۱۹) معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری)، طول مدت دوره کارشناسی ارشد حداقل ۴ نیمسال تحصیلی ذکر شده است. لذا دانشجویان شیوه «آموزشی-پژوهشی» موظفاند حداقل در نیمسال چهارم [بدون احتساب نیمسال تحصیلی مربوط به واحدهای جبرانی] از پایان نامه خود دفاع کنند.

(۲) دروس پایه دوره کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان

ردیف	نام درس	ساعت	ساعت			ردیف	ردیف
			۱	۲	۳		
۶	نظام آوانی زبان فارسی	۳۲	۳۲	۲		۱	۲۲
۷	صرف زبان فارسی	۳۲	۳۲	۲		۱	۳۲
۸	نحو زبان فارسی	۳۲	۳۲	۲		۱	۳۲
۹	اصول معنی شناسی	۳۲	۳۲	۲		۱	۳۲
۱۰	رویکردهای طراحی برنامه درسی	۳۲	۳۲	۲		۲	۲۲
۱۱	اصول و نظریه‌های آموزش زبان دوم / خارجی	۳۲	۳۲	۲		۳	۳۲
جمع		۱۹۲	۱۹۲	۱۲			

(۳) دروس تخصصی دوره کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان

ردیف	نام درس	ساعت	ساعت			ردیف	ردیف
			۱	۲	۳		
۱۲	اصول و فنون آموزش مهارت‌های زبانی	۳۲	۳۲	۲		۱۱	۲۲
۱۳	تهییه و ندوین مواد آموزشی	۳۲	۳۲	۲		۱۰	۳۲
۱۴	نظریه‌های ارزشیابی و آزمون‌سازی و کاربرد آنها در زبان فارسی	۳۲	۳۲	۲		۱۲	۲۲
۱۵	سمینار مسائل فراگیری/یادگیری زبان فارسی	۳۲	۳۲	۲		۱۱	۳۲
۱۶	زبان‌شناسی تربیتی	۳۲	۳۲	۲		۳۰۱	۲۲
۱۷	تجزیه و تحلیل گفتگو و کاربردشناختی زبان فارسی	۳۲	۳۲	۲		۹	۳۲
جمع		۱۹۲	۱۹۲	۱۲			

(۴) دروس اختیاری دوره کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان

پیش‌نیاز یا زمان ارائه درس	ساعت			نام درس	۱۳ ۹ ۳
	۱۰	۱۱	۱۲		
۴	۳۲		۳۲	۲	جامعه شناسی زبان
۱۱	۳۲		۳۲	۲	روان‌شناسی زبان
۱۱.۱۰	۳۲		۳۲	۲	تدریس عملی
۹.۸.۶	۳۲		۳۲	۲	ادبیات فارسی از دیدگاه زبان شناسی
۸.۰.۷.۶	۳۲		۳۲	۲	رده شناسی زبان
۱۱	۳۲		۳۲	۲	سمینار مسائل فراغیری زبان دوم/خارجی
	۱۹۲		۱۹۲	۱۲	جمع

* از مجموع جدول دروس اختیاری فوق الذکر، دانشجو موظف است ۴ واحد را انتخاب نماید.

(۵) ویژه دانشجویان شیوه آموزشی-پژوهشی

پیش‌نیاز یا زمان ارائه درس	ساعت			نام درس	۱۳ ۹ ۳
	۱۰	۱۱	۱۲		
در تیمسال سوم	۱۲۸	۱۲۸		۴	پایان نامه

(۶) ویژه دانشجویان شیوه آموزش محور

پیش‌نیاز یا زمان ارائه درس	ساعت			نام درس	۱۳ ۹ ۳
	۱۰	۱۱	۱۲		
۱۱.۳	۳۲		۳۲	۲	سمینار گرایش‌های نوین در زبان‌شناسی و آموزش زبان
۲۳	۳۲		۳۲	۲	سمینار مسائل میان رشته‌ای
	۶۴		۶۴	۴	جمع

فصل سوم

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان

سرفصل دروس جبرانی دوره کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان

مبانی زبان‌شناسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: معرفی پدیده زبان و دانش زبان‌شناسی و سطوح، شاخه‌ها، نظریه‌ها و کاربردهای آن.

سrfصل دروس: (۳۲ ساعت)

تعریف زبان، ویژگی‌ها و نقش‌های آن؛ سیر تحول، دامنه کاربرد و اهداف زبان‌شناسی؛ دیدگاه‌های سنتی به دستور زبان و تفاوت آن با دیدگاه‌های مدرن زبان‌شناسی، آشنایی با مفاهیم اولیه آواشناسی، واج‌شناسی، صرف، نحو، معنی‌شناسی و کاربردشناسی؛ آشنایی با دیگر شاخه‌های نظری و تجربی زبان‌شناسی.

منابع پیشنهادی:

- فرخ پی، محمود. ۱۳۸۹. زبان و زبان‌شناسی. سمت درزی، علی (مترجم) ۱۳۸۴. درآمدی بر زبان‌شناسی معاصر (اثر ویلیام اگرادی و همکاران) سمت
- Radford, A., M. Atkinson, D. Britain, H. Clahsen and A. Spencer. 2009. **Linguistics: An Introduction** (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.
- Fromkin, V., R. Rodman and N. Hyams. (2007). **An introduction to language**. Thomson Wadsworth.
- Fasold, R. W. and J. Connor-Linton (eds.). (2006). **An introduction to language and linguistics**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Akmajian, A., R. Demers, A. Farmer and R. Harnish. (2001). **Linguistics: An introduction to language and communication**. Cambridge, Mass.: The MIT Press.
- O'Grady, W. and J. Archibald. (2000). **Contemporary linguistic analysis**. Toronto: Addison Wesley Longman.

روش تحقیق در آموزش زبان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: کسب توانایی در طراحی و اجرای پژوهه‌های تحقیقی درباره یادگیری زبان فارسی به عنوان زبان دوم/خارجی.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

آزمودن روشهای تحقیق متفاوت درباره زبان دوم و ارزیابی طرح تحقیق و روش تحلیل، صورت‌بندی پرسش‌های تحقیق و فرضیه‌ها و طرح مطالعه با درنظر داشتن انواع داده‌ها در یادگیری زبان دوم با تأکید بر روالهای مشاهده و مطالعه همبستگی، مهیا ساختن طرح تحقیق، فرضیه‌ها و پرسشنامه.

منابع پیشنهادی:

- حافظانی، محمدرضا (۱۳۸۶). مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی. تهران: انتشارات سمت
- خادمی‌زاده، عبدالوهاب (مترجم). ۱۳۸۷. آمار به زبان ساده در پژوهش‌های آموزشی، روان‌شناسی و علوم اجتماعی، نشر نی

- Duff, Patricia A. 2008. **Case Study Research in Applied Linguistics**.
- Farhady, Hossein. 2001. **Research Methods in Applied Linguistics**. Tehran: Payame Noor University publications.
- Leedy, P. D. & Ormrod, J. E. 2005. **Practical Research: Planning and Design**. (8th ed.). Upper Saddle River, N.J., Pearson, Prentice-Hall.
- Lester, James D. and James Lester,Jr. 2005. **Writing Research Papers** (11th ed.). Pearson, Longman.
- Norris, John M. and Lourdes Ortega. 2006. **Synthesizing Research on Language Learning and Teaching**.
- Riertveld and Roeland Von Houwelingen. 2005. **Statistics in Language Research: Analysis of Variance**.
- Warren, C. A. B. & Karner, T. X. 2005. **Discovering Qualitative Methods: Field Research, Interview, and Analysis**. (1st ed.). Los Angeles: Roxbury.
- Wei, Li and Meliss G.Moyer. 2008. **Research Methods in Bilingualism**.
- Wray, Alison and Aileen Bloomer. 2006. **Projects in Linguistics: A practical guide to researching language**. Hodder Arnold Publications.

نظریه‌های آموزش و یادگیری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: آشنائی با نظریه‌های مختلف روان‌شاختی به منظور بهره‌گیری از آنها در آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

تعریف مفاهیم (شامل یادگیری، هوش، حافظه، طرح واره، تعامل، درونی سازی و جز اینها) آشنائی با روش‌های مطالعه یادگیری، آشنائی با نظریه‌های روان‌شناسی شامل نظریه‌های رفتارگرا، نظریه‌های کارکردگرا، نظریه‌های شناختی، نظریه‌های تداعی‌گرا، نظریه تکاملی و نظریه نوروفیزیولوژیکی

منابع پیشنهادی:

- اکبری، رامین و سید اکبر میرحسینی ۱۳۸۹. فنون یادگیری زبان. سمت
- سیف، علی اکبر (مترجم)، ۱۳۸۸. مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری (ویراست هشتم). نشر دوران، تهران

سبک‌شناسی زبان فارسی معاصر

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با انواع گونه‌های زبان فارسی معاصر، با تأکید بر گونه‌های فارسی در کشور ایران و در صورت امکان گونه‌های فارسی در دیگر کشورهای فارسی زبان، همچنین آشنا ساختن دانشجویان با سبک رسمی و غیر رسمی دو گونه گفتاری و نوشتری و تفاوت‌های عمده این دو گونه و شیوه تدریس آنها در کلاس درس.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

بررسی تفاوت زبان، لهجه، گویش، سبک و گونه زبانی، ویژگی‌های سبک رسمی در مقابل سبک غیررسمی، ملاحظات مربوط به آموزش سبک رسمی و غیر رسمی زبان فارسی در هر دو گونه گفتاری و نوشتری

منابع پیشنهادی:

- باطنی، محمدرضا (۱۳۵۵) چهار گفتار درباره زبان فارسی. آگاه
- وحیدیان کامیار، تقی (۱۳۷۰) حرف‌های تازه در ادب فارسی. انتشارات دانشگاه اهواز
- مدرسی، یحیی (۱۳۶۹) جامعه‌شناسی زبان. موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی
- Jourdan, Christine and Kevin Tuite. 2006. **Language, Culture and Society**.
- Mackey, Alison. 2007. **Conversational Interaction is Second Language**.

اصول و مبانی دستور زبان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: آشنایی با اصول و مبانی دستور زبان و شیوه تحلیل دستوری زبان در نظریه های نوین زبان‌شناسی سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

نحو و دستور در نظریه های زبانی سنتی و نوین ، مقایسه نظریه های مختلف دستوری، قواعد ساخت سازه- ای و روند تکوین آنها به قواعد ایکس-تیره، درخت و روابط درختی، آزمون های تشخیص سازه، اصول و پارامترها، قالب زیرمقوله ای ، موضوع و افزوده، واژگان و مقوله ها و زیرمقوله های واژگانی، حرکت و محدودیت

منابع پیشنهادی:

- گلfram، ارسلان. ۱۳۸۹. اصول دستور زبان. انتشارات سمت
- Larsen, R. K. 2010. **Grammar as Science**. MIT Press

سرفصل دروس پایه دوره کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان

نظام آوایی زبان فارسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنبهایز: مبانی زبان‌شناسی

هدف: آشنایی با مفاهیم پایه در آواشناسی تولیدی و آکوستیکی و کاربرد آنها در توصیف زبان‌ها و گویش‌های ایرانی؛ آشنایی با واج‌شناسی زبان فارسی؛ آشنایی با دشواری‌های تلفظی زبان فارسی و نحوه برخورد با آنها در آموزش زبان فارسی

سرفصل دروس: (۳۲ ساعت)

مروری بر امکانات تولیدی زبان‌های بشری و مثال‌های هر یک از زبان‌ها و گویش‌های ایرانی، آشنایی با مفاهیم پایه در آواشناسی آکوستیکی و اهمیت نرم‌افزارهای تحلیل صوت در توصیف دقیق آواهای زبانی؛ آشنایی با واج‌شناسی زبان فارسی شامل همخوان‌ها و واکه‌ها، واج‌گونه‌های واج‌ها، فرایند‌های واجی، مشخصه‌های ممیز، قواعد واجی، ساختمان هجایی و عناصر زبرزنگیری در زبان فارسی، دشواری‌های آموزش تلفظ زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان؛ مروری بر شیوه‌های آموزش تلفظ به زبان‌آموزان

منابع پیشنهادی:

- نمروه، ی. (۱۳۷۸). آواشناسی زبان فارسی: آواها و ساخت آواهی هجا (ویرایش دوم)، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
حق‌شناس، ع. م. (۱۳۵۶). آواشناسی (فونتیک)، تهران: انتشارات آگاه.
سپتا، س. (۱۳۷۷). آواشناسی فیزیکی زبان فارسی، اصفهان: نشر گلهای.
یارمحمدی، ل. (۱۳۶۴). درآمدی به آواشناسی، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

Kent, R.D. & Read, C. 1992. **The acoustic analysis of speech**. London: Singular Publishing Group, Inc.

Ladefoged, P. 1996. **Elements of acoustic phonetics** (2nd Edition). Chicago: University of Chicago Press.

Reetz, H. & Jongman, A. 2009. **Phonetics: transcription, production, acoustics, and perception**. UK: Wiley-Blackwell.

Lodge, Ken. 2009. **A Critical Introduction to Phonetics**. London: Continuum.

مقالاتی متعددی که در مورد نظام آوایی زبان فارسی در مجله‌ها و مجموعه مقالات به چاپ رسیده‌اند.

صرف زبان فارسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنبهایز: مبانی زبان‌شناسی

هدف: آشنائی با ساختمان واژه و ویژگی‌های صرفی، صرفی- نحوی و واژه- واجی زبان فارسی

سفرفصل درس: (۳۲ ساعت)

پیشینه مطالعات صرف از عصر ساختگرانی تا زمان حاضر؛ آشنائی با مفاهیم بنیادی صرف مثل واژه، تکواز و تکوازگونه؛ آشنائی با فرایندهای واژه سازی زبان فارسی از جمله ترکیب، اشتقاء، تصريف، تکرار و جز اینها.

منابع پیشنهادی:

- شقاقی، ویدا (در دست چاپ). مبانی صرف. سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها(سمت)
- کلپاسی، ایران (۱۳۷۱). ساخت اشتقاء واژه در فارسی امروز. تهران، پژوهشگاه
- مقربی، مصطفی (۱۳۷۲). ترکیب در زبان فارسی. تهران انتشارات توسعه
- Bauer, L. 2003. **Introducing Linguistic Morphology**, 2nd ed., Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Haspelmath, M. (2002), **Understanding Morphology**, London: Arnold.
- Katamba, F. (2006), **Morphology**, London: Macmillan Press Ltd.
-

نحو زبان فارسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: مبانی زبان‌شناسی

هدف: آشنائی با روابط و عناصر نحوی زبان فارسی، آشنائی با قواعد و فرایندهای نحوی زبان فارسی

سفرفصل درس: (۳۲ ساعت)

بررسی نارسانی‌های دیدگاه‌های سنتی در توصیف ویرگی‌های نحوی زبان فارسی، بررسی ساختهای نحوی زبان فارسی، بررسی روابط و عناصر نحوی زبان فارسی بر پایه نظریه زایشی، بررسی شیوه‌های عملکرد قواعد و فرایندهای نحوی زبان فارسی

منابع پیشنهادی:

- دبیرمقدم، محمد. ۱۳۸۹ (ویراست دوم، چاپ چهارم). زبان‌شناسی نظری: پیدایش و تکوین دستور زایشی: سمت
- دبیرمقدم، محمد. ۱۳۸۴. پژوهش‌های زبان‌شناسی (مجموعه مقالات). انتشارات مرکز نشر دانشگاهی وحدیان کامیار، تقی. ۱۳۸۶. دستور زبان فارسی. سمت
- ارزنگ، غلامرضا. ۱۳۷۴. دستور زبان فارسی. تهران. نشر قطره.
- غلامعلی زاده، خسرو. ۱۳۷۶. ساخت زبان فارسی. تهران. احیاء کتاب.
- فرشیدورد، خسرو. ۱۳۷۵. گفتارهایی درباره دستور زبان فارسی. تهران. امیر کبیر.
- مشکوه الدینی، مهدی. ۱۳۸۸. دستور زبان فارسی. سمت
- میرعمادی، سید علی. ۱۳۷۶. نحو زبان فارسی: بر پایه نظریه حاکمیت و مرجع گزینی. سمت
- خاللری، پرویز. ۱۳۷۲. دستور زبان فارسی (چاپ هفتم). تهران. انتشارات توس.

اصول معنی‌شناسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: مبانی زبان‌شناسی

هدف: آشنایی با آخرین پیشرفت‌ها در زمینه معنی‌شناسی با تأکید بر قواعد معنایی حاکم بر زبان فارسی؛ آشنایی با اصول و نظریه‌های معنی‌شناسی.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

مروری بر مسایل بنیادین معنی‌شناسی، سنجش مبانی نظریه‌های معنایی با رفتارهای معنایی زبان فارسی، آشنایی با انواع روابط مفهومی در سطح واژه و جمله (با تأکید بر نحوه بهره گیری از این روابط در آموزش زبان فارسی)

منابع پیشنهادی:

- صفوی، کورش. ۱۳۸۰. درآمدی بر معنای‌شناسی. تهران: پژوهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی.

- Harford, J. 2007. Semantics: A course book (2nd ed.) Cambridge: Cambridge University Press.
- Lyons, J. 1995. **Linguistic Semantics: An Introduction**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Partee, B.H. (ed.) 2004. **Compositionality in Formal Semantics**. Blackwell.
- Portner, P., et. al. (eds.). 2002. **Formal Semantics**. Blackwell.
- Riemer, N. 2010. **Introducing Semantics**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Saeed, J. 2002. **Semantics**. Oxford: Blackwell.

رویکردهای طراحی برنامه درسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: آشنایی با رویکردهای طراحی برنامه درسی.

پیش نیاز: نظریههای آموزش و یادگیری

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

آشنایی با اصول و مبانی نظری طراحی برنامه درسی (Syllabus design) ، درک رابطه بین روش تدریس و برنامه درسی، بررسی انواع برنامه درسی، آشنایی با شیوه های ترکیب و تلفیق برنامه های درسی

منابع پیشنهادی:

- Ellis, R. 2003. **Task-based Language Learning & Teaching**. Oxford University Press.
- Krahnke, Karl. 1987. **Approaches to Syllabus Design for Foreign Language Teaching**. Prentice Hall Regents, Englewood Cliffs.
- Van den Branden, K. 2006. **Task-based Language Education; from Theory to practice**. Cambridge University Press.
- Yalden J.1987. **Principles of Course Design for language Teaching**. Cambridge: University Press.

اصول و نظریه های آموزش زبان دوم / خارجی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: نظریه های آموزش و یادگیری

هدف: کسب توانائی در بررسی و تحلیل نظریه هایی آموزش زبان دوم از دیدگاه روان شناسی، زبان شناسی و عصب شناسی زبان.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

بررسی ویژگی ها و اصول حاکم بر مهارت های زبان و شیوه های آموزشی آنها، اصول ناظر بر مطالب درسی و کتابهای درسی برای آموزش آن مهارت ها و ارزشیابی و مقایسه روش های متفاوت آموزشی و راه کارهای آموزشی. همچنین مطالعه و تحلیل جنبه های مختلف روان شناسی و زبان شناسی مربوط به فراغیری زبان اول و دوم؛ بررسی عوامل محیطی، شناختی، عاطفی و جسمی در فراغیری زبان دوم؛ بررسی عوامل طبیعی و اجتماعی در فراغیری زبان دوم؛ بررسی تحقیقات مربوط به فراغیری زبان دوم.

منابع پیشنهادی:

- Jarvis, Peter. 2006. **The Theory and Practice of Teaching**. 2nd ed.
- Lightbown, P. M. and N. Spada (3rd ed.). 2006. **How Languages are learned**. Oxford University Press.
- Griffiths, C. (ed.) 2008. **Lessons from Good Language Learners**. Cambridge University Press.
- Doughty, C.J. and M.H. Long (eds.) 2003. **The Handbook of Second Language Acquisition**. Blackwell Publishing Ltd.
- Friederici, A. D. and G. Thierry (eds.). 2008. **Early Language Development**. John Benjamins Publication Company.
- Gleason, J. B. and N. B. Ratuer (7th ed.). 2009. **Development of Language**. Pearson Education, Inc.
- Susan M. Gass & Selinker. 2008. **Second language acquisition: An introductory Course**. Routledge.
- Van Patten, Bill and Jessica Williams. 2007. **Theories in Second Language Acquisition**.

سرفصل دروس تخصصی دوره کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان

اصول و فنون آموزش مهارت‌های زبانی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: اصول و نظریه‌های آموزش زبان دوم/ خارجی

هدف: آشنا با اصول و فنون آموزش عملی مهارت‌های زبانی

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

آشنائی با تعریف هر یک از مهارت‌های چهارگانه زبان، بررسی پیشینه مطالعات مربوط به هر مهارت در روش‌ها و رویکردهای مختلف آموزش زبان، آشنائی با اصول و فنون آموزش شنیدن، صحبت کردن، خواندن، نوشتن، واژگان، تلفظ و دستور زبان فارسی،

منابع پیشنهادی:

- زندی، بهمن ۱۳۸۵. روش تدریس زبان فارسی. انتشارات دانشگاه پیام نور
 - فرهادی، حسین و صایر دلشداد. ۱۳۸۵. An Introduction to Methodology of TEFL/TESL.
- سمت
- ضیاء حسینی، سید محمد (۱۳۸۵) اصول و نظریه‌های آموزش زبان به غیر فارسی‌زبانان؛ با مجموعه ای از فعالیت‌های کلاسی برای آموزش مهارت‌ها، ساختارهای دستوری و واژگان، انتشارات سخن
 - Nunan, D. (ed.) 2003. **Practical English Language Teaching**. Mc Graw Hill.
 - Doughty, C.J. and M.H. Long (eds.) 2003. **The Handbook of Second Language Acquisition**. Blackwell Publishing Ltd.
 - Long, M.H. and C.J. Doughty (eds.) 2009. **The Handbook of Language Teaching**. Wiley- Blackwell Publishing Ltd.

تهیه و تدوین موارد آموزشی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: رویکردهای طراحی برنامه درسی

هدف: بکارگیری عملی اصول و مبانی طراحی برنامه درسی در آموزش زبان فارسی

سrfصل درس: (۳۲ ساعت)

نقد و بررسی کتابهای آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان بر اساس اصول و مبانی طراحی برنامه درسی، تهیه موارد درسی برای آموزش ابعاد مختلف زبان فارسی

منابع پیشنهادی:

- امیرتیموری، محمدحسن. ۱۳۷۰. تدوین متون آموزش برنامه‌ای. اساطیر

- Ellis, R. 2003. **Task-based Language Learning and Teaching**. Oxford University Press.
- Van den Branden, K.(ed) 2006. **Task-based Language Education ;From theory to practice**. Cambridge University Press.
- Willis, d. & J. Willis .2007. **Doing Task-based Teaching**. Oxford University Press.

نظریه‌های ارزشیابی و آزمون‌سازی و کاربرد آنها در زبان فارسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم کلی اندازه‌گیری و ارزشیابی

پیش نیاز: اصول و فنون آموزش مهارت‌های زبانی

سفرفصل درس: (۳۲ ساعت)

طرح اصول و ضوابط ناظر بر تهیه آزمون‌های پیشرفت تحصیلی، انشایی، کوته پاسخ، چند گزینه‌ای و عینی و کار عملی برای دانشجویان تا بتوانند با استفاده از روش‌های آماری برای تفسیر نمرات آزمون استفاده کنند.

منابع پیشنهادی:

- سیف، علی اکبر. ۱۳۸۳. اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی آموزشی.
- جعفریور، محمدجواد. ۱۳۷۵. آزمون شناسی در زبان. انتشارات دانشگاه شیراز
- فرهادی، حسین؛ عبدالجود جعفریور و پرویز بیرجندی. Language Testing Skill from Theory to Practice (چاپ شانزدهم) سمت.

- Antony, John Kunan. 2000. **Fairness and Validation in Language Assessment**.
- Hawkey, Roger. 2004. **A Modular Approach to Testing English Language Skills**.
- McNamara, Tim. 2000. **Language Testing**.
- Purpura, James E. 1999. **Learner Strategy Use and Performance on Language tests: A Structural Equation Modeling Approach**.

سمینار مسائل فراگیری / یادگیری زبان فارسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: اصول و نظریه‌های آموزش زبان دوم/خارجی

هدف: کسب کسب توانائی در بررسی و تحلیل نظریه‌های مربوط به فراگیری / یادگیری زبان دوم/خارجی از دیدگاه روان‌شناسی، زبان‌شناسی و جامعه‌شناسی.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

بررسی و تحلیل نظریه‌های مختلف زبان‌شناسی، روان‌شناسی و جامعه‌شناسی مربوط به یادگیری / فراگیری زبان دوم/خارجی و دو زبانگی؛ بررسی عوامل جسمانی، شناختی، عاطفی، محیطی و همچنین بررسی نقش زبان اول و فرهنگ آن در یادگیری / فراگیری زبان دوم/خارجی؛ بررسی تحقیقات دو زبانگی.

منابع پیشنهادی:

- Doughty, C.J. and M.H. Long (eds.). 2003. **The Handbook of Second Language Acquisition**. Blackwell Publishing Ltd.
- Genoz, J. & F. Geness. 2001. **Trends in Bilingual Acquisition**. Arnold.
- Ghadesy, M., et al. 2001. **Small Corpus Studies and ELT**. Benjamin.
- Long, M.H. and C.J. Doughty (eds.) (2009) **The Handbook of Language Teaching**. Wiley- Blackwell Publishing Ltd.
- Philp, J., R. Oliver and A. Mackey. 2008. **Second Language Acquisition and the Younger Learner**. John Benjamin Publishing Company.
- Robinson, P. (ed.). 2002. **Individual Differences and Instructed Language**. Benjamin.

زبان شناسی تربیتی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: مبانی زبان‌شناسی، نظریه‌های آموزش و یادگیری

هدف: کاربرد عملی یافته‌های زبان‌شناحتی در حوزه یادگیری زبان با محوریت مسائل آموزش زبان فارسی

سفرفصل درس: (۳۲ ساعت)

رابطه تجزیه و تحلیل کاربردی گفتمان و زبان‌شناسی، انگاره‌های زبانی مناسب برای معلمان، زبان فارسی معیار، نظریه درک شنیداری، توانش زبانی و توانش واژگانی، زبان نوشتاری و زبان گفتاری، تفاوت زبان کودک و بزرگسال

منابع پیشنهادی:

- کاووسی نژاد، سهیلا و زهرا زندی مقدم (مترجمین). ۱۳۸۲. زبان شناسی تربیتی (اثر مایکل استاپز). انتشارات مدرسه
- Spolsky B. and F.M. Hult. 2008. **Hand book of Educational Linguistics.** Blackwell Publishing.

تجزیه و تحلیل گفتمان و کاربردشناسی زبان فارسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: اصول معنی‌شناسی

هدف: آشنایی نظری و عملی ساختار و کاربرد انواع متون فارسی جهت کسب دانش لازم برای تدوین متون آموزشی.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

آشنایی با نظریه‌های مربوط به تحلیل گفتمان و کاربردشناسی زبان ، بررسی کارایی و سودمندی این نظریه‌ها با تحلیل انواع متون مورد نظر و علاقه دانشجویان با تأکید ویژه بر متون آموزشی و دانشگاهی، آشنایی با مفاهیمی همچون همتیشینی، جانشینی معنائی و شبکه‌های واژگانی و نحوه آموزش آنها، روابط معنائی در سطح واژه و جمله و نحوه آموزش آنها ، تعریف بافت و انواع آن، معنای گفتمانی و ساخت اطلاع .

منابع پیشنهادی:

- صفوی، کورش. ۱۳۸۲. معنی‌شناسی کاربردی. انتشارات همشهری.
- عموزاده، محمود و منوچهر توانگر (مترجمان). ۱۳۸۹. کاربردشناسی زبان (اتر جورج یول). چاپ چهارم.
- Celce-Murcia, M. and E. Olshtain. 2000. **Discourse and Context in Language**. Cambridge Teaching: A Guide for Language Teachers.
- Hoey, Michael. 2001. **Textual Interaction**. Routledge.
- McCarthy, M. (10th ed.). 2000. **Discourse Analysis for language Teachers**. Cambridge University Press.
- Philips & Jengensen. 2002. **Discourse Analysis as Theory & Method**: London: Sage Publications.

سرفصل دروس اختیاری دوره کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان

جامعه‌شناسی زبان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: سبک‌شناسی زبان فارسی معاصر

هدف: بررسی زبان در بافت اجتماعی آن و فرهنگی آن و آشنایی با مسائل برنامه ریزی زبانی

سفرفصل درس: (۳۲ ساعت)

تعريف جانعه شناسی زبان، تعریف زبان شناسی اجتماعی، گونه‌های زبان (زبان، گویش، لهجه)، زبان معیار، انتشار تغییرات زبانی، نظریه موجی اختلاط زبانی، تغییر لهجه اجتماعی، وام گیری، زبان میانجی، زبان آمیخته، نسبیت زبانی، سلطه و همبستگی زبانی

منابع پیشنهادی:

- مدرسي، يحيى (۱۳۶۹) *جامعه شناسی زبان. موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی*

- Jourdan, Christine and Kevin Tuite. 2006. **Language, Culture and Society**.
- Mackey, Alison. 2007. **Conversational Interaction is Second Language**.
- Mesthrie, Rajend, Joan Swann, Andrea Deumert and William L. Leap. 2000. **Introducing Sociolinguistics**.
- Savignon, S.J. 2008. **Interpreting Communicative Language Teaching; Contexts and Concerns in Teacher Education**. Yale University Press.

روان‌شناسی زبان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: اصول و نظریه‌های آموزش زبان دوم/خارجی

هدف: آشنایی با مکانیسم‌های یادگیری و کاربرد زبان اول و دوم

سrfصل درس: (۳۲ ساعت)

مطالعه دیدگاه‌های کنونی پیرامون فرایندهای دخیل در درک و تولید گفتار، زبان آموزی کودک، دوزبانگی، و پیامدهای یافته‌های روان‌شناسی زبان در رابطه با نظریه‌های روز.

منابع پیشنهادی:

- Carroll, D.W. 2008. **Psychology of language** (5th ed.). Thomson, Wadsworth.
- Jean Aitchison. 2007. **The articulate mammal** (3rd ed.) Routledge.
- Jean Stilwell Peccei. 2005. **Child language**. Routledge.
- John Field, 2003. **Psycholinguistics, A source book for student**. Routledge.
- John Field. 2004. **Psycholinguistics: The Key Concepts**. Routledge
- John Field. 2005. **Language and The mind**. Routledge.
- Micheal, Tomasello. 2003. **The new psychology of language**. Lawrence Erlbaum Associates.
- Peter Robinson & Nick Ellis. 2008. **Handbook of cognitive linguistics and second language acquisition**. Routledge.
- Taylor & Francis (2007) **The psychology of language; From data to theory**. Trevor Harely, 3rd edition.

تدریس عملی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: رویکردهای طراحی برنامه درسی ، اصول و نظریه‌های آموزش زبان دوم / خارجی

هدف: مشاهده چگونگی بکارگیری نظریه‌ها و روش‌های آموزش زبان در کلاس واقعی

سفرفصل درس: (۳۲ ساعت)

در چند جلسه اول، روش‌های تدریس زبان مرور می‌شود. آنگاه دانشجویان با معرفی رسمی از سوی گروه، به مراکز آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان رفته و پس از مشاهده کلاس (Classroom) Observation در شرایط واقعی، مشاهدات خود را بر اساس یکی از دو طرح PLAT یا MLAT در کلاس گزارش می‌دهند.

منابع پیشنهادی:

منابع بر اساس ویژگی زبانی و مهارت مورد تدریس هر دانشجو توسط استاد تعیین خواهد شد.

ادبیات فارسی از دیدگاه زبان شناسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: نظام آوایی زبان فارسی، نحو زبان فارسی و اصول معنی شناسی
هدف: آشنایی با اصول ساختاری و روش‌های تحلیلی رایج در زبان شناسی به آن گونه که در بررسی‌های
نوین به کار گرفته شده‌اند.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

- تحلیل ساختهای صوتی ادبی (نظیر ساخت وزن و قافیه و جناس و جز اینها) بر مبنای اصول واج‌شناسی-
تحلیل ساختهای صرفی و نحوی ادبی (نظیر لف و نشر، حذف و قلب، تغییر در نظم جمله و جز اینها) بر
مبنای اصول صرفی و نحوی- تحلیل ساختهای معنای ادبی (نظیر تشبیه، کنایه و استعاره و جز اینها) بر
مبنای اصول معنی‌شناسی-بررسی ویژگی‌های دلالی و نشانه‌شناختی آثار ادبی و سنجش آنها با دلالت و
نشانه‌شناسی در زبان.

منابع پیشنهادی:

- صفوی، کورش. ۱۳۷۹. از زبان شناسی به ادبیات. ج ۱ و ج ۲. تهران. پژوهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی.
- حق شناس، علی محمد. ۱۳۷۰. مقالات ادبی-زبان‌شناختی. تهران. نیلوفر.

رده شناسی زبان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: نظام آوانی زبان فارسی، صرف زبان فارسی، نحو زبان فارسی

هدف:

آشنایی مدرس زبان فارسی با تنوعات رده شناختی و ویژگی‌های عمومی زبان‌های دنیا به وی کمک خواهد کرد همواره از این دانش در جهت تسهیل یادگیری زبان فارسی به عنوان زبان دوم/خارجی بهره بگیرد. در این درس، دانشجویان با رده‌های مختلف زبانی آشنا خواهند شد و وجوده اشتراک و افتراق زبان فارسی را با سایر زبان‌ها یاد خواهند گرفت.

سrfصل درس: (۳۲ ساعت)

طبقه بندی زبان‌ها، طبقه بندی خویشاوندی، طبقه بندی سازه‌ای، طبقه بندی آرایشی، آرایش واژه، جانداری، کنترل، جنسیت، مطابقه شخص و شمار و دیگر پارامترهای رده شناختی

منابع پیشنهادی:

- دبیر مقدم، محمد. ۱۳۸۷. زبان، گویش، لهجه و گونه: کاربردهای بومی و جهانی. مجله ادب پژوهی دانشگاه

گیلان، س، ۸۸

- Croft, W. (2003) *Typology and Universals*. Cambridge University Press.
- Holm, John. (2004). *Languages in contact*. Cambridge University Press.

سمینار مسائل فراغیری زبان دوم خارجی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: اصول و نظریه‌های آموزش زبان دوم/خارجی

هدف: طرح و بررسی پرسش‌های مختلف مربوط به مشکلات مدرسان زبان و راه حل‌های پیشنهادی برای آشنایی دانشجویان و اندیشیدن تدبیری برای رفع این مشکلات در آموزش زبان فارسی.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

بررسی رابطه متقابل نظریه‌های زبانی و نظریه‌های یادگیری، بررسی رابطه شیوه‌های مختلف تدریس زبان و ملاحظات و مشکلات بکارگیری آنها در آموزش زبان فارسی، ملاحظات تلفیق شیوه‌های مختلف آموزش زبان به منظور دستیابی به شیوه‌ای مناسب برای آموزش زبان فارسی

منابع پیشنهادی:

- دنی زیرار. ۱۳۶۵. زبان شناسی و علم آموزش زبان (ترجمه گیتی دیهیم). مرکز مرکز نشر دانشگاهی
- Bartels, Nat. 2005. **Applied Linguistics and Language Teacher Education**.
- Daplan, Robert. B. 2002. **The Oxford Handbook of Applied Linguistics**.
- Davies, B. and C. Elder 2004. **Hand book of Applied Linguistics**. Blackwell Publishing.
- David, Alan and Catherine Elder. 2004. **The Handbook of Applied Linguistics**.
- Kumaravadivelu, B. 2008. **Understanding Language Teaching; from Method to post Method**. Lawrence Erlbaum Associates, Inc., Publishers.
- McCarthy, Michael. 2001. **Issues in Applied Linguistics**.

سمینار گرایش‌های نوین در زبان‌شناسی و آموزش زبان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: مبانی زبان‌شناسی، اصول و نظریه‌های آموزش زبان دوم/خارجی

هدف: آشنائی با تحولات جدید و گرایش‌های نوین در زبان‌شناسی و تأثیر آنها در آموزش زبان

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

زبان‌شناسی صورت‌گرا و تأثیر آن در رویکردها و روش‌های آموزش زبان دوم/خارجی، زبان‌شناسی نقش‌گرا و نقش آن در سیر تحولات مربوط به روش‌های آموزش زبان، زبان‌شناسی شناختی و آثار آن در روش‌های تدریس زبان، تأثیر نظریه زبانی در فرایند طراحی برنامه درسی، تأثیر متقابل رویکردهای آموزش زبان در روند تغییر و تحول نظریه‌های زبانی

منابع پیشنهادی:

- جمعی از مولفان (۱۳۸۴) گرایش‌های نوین در زبان‌شناسی و آموزش زبان (سه جلدی). سمت
- مجموعه مقالات کنفرانس‌های اول تا هشتم زبان‌شناسی و علوم وابسته، دانشگاه علامه طباطبائی
- مجموعه مقالات کنفرانس‌های اول تا هفتم اساتید آموزش زبان و ادبیات فارسی. شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی

سمینار مسائل میان رشته‌ای

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: سeminar مسائل فراغیری زبان دوم / خارجی

هدف: آشنائی با نقش علوم میان رشته‌ای در آموزش زبان دوم/خارجی

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

آموزش زبان و زبان‌شناسی، آموزش زبان و روان‌شناسی یادگیری، آموزش زبان و جامعه‌شناسی، آموزش زبان و روان‌شناسی تربیتی، آموزش زبان به کمک رایانه (CALI ، CALL) ، آموزش زبان مجازی / در بستر وب (WBLT)

منابع پیشنهادی:

از سوی مدرس و متناسب با مباحث مورد بحث تعیین خواهد شد.

پایان نامه

ویژه دانشجویان شیوه "آموزشی - پژوهشی"

نوع واحد: نظری

کد درس: ۲۸

تعداد واحد: ۲

هدف: پژوهش و ارائه تحقیقی منسجم و مدون در یکی از حوزه‌های زبان‌شناسی

شرح پژوهش:

دانشجو موظف است پس از پایان نیمسال ۱ و حداقل تا پایان نیمسال ۳، طرح پیشنهادی پایان نامه خود را با ذکر "عنوان"، "معرفی پژوهش"، "پرسش‌ها و فرضیه‌های پژوهش"، "اهمیت موضوع" و "گزارش اجمالی پژوهش‌های پیشین در زمینه موضوع تحقیق، در اختیار گروه آموزشی قرار دهد و در نامه‌ای استاد راهنمای و مشاور پایان نامه خود را پیشنهاد دهد. اعضای هیئت علمی گروه پس از بررسی طرح پیشنهادی دانشجو و در صورت تأیید طرح، متن طرح را برای تأیید نهایی در اختیار شورای تحصیلات تكمیلی دانشکده خواهند گذاشت.

بیکری‌نی دی پیشنهادی پایان نامه شامل "مقدمه"، "پیشینه پژوهش"، "ملاحظات نظری"، "تحلیل داده‌ها" و "نتیجه‌گیری" خواهد بود و در ۵ فصل به تدوین در خواهد آمد.

دانشجویان شیوه "آموزشی - پژوهشی" موظفاند حداقل در پایان نیمسال ۴ تحصیل خود از پایان نامه خود دفاع کنند. متن کامل و مورد تأیید پایان نامه، یک ماه پیش از برگزاری جلسه دفاع، در اختیار مدیر گروه قرار خواهد گرفت و یک داور از درون یا برون گروه و بر حسب تخصص داور برای ارزیابی پایان نامه انتخاب خواهد شد. نمرة پایان نامه با توافق نهایی استادان راهنمای، مشاور و داور و بر حسب جدول زیر، در صورت جلسه مربوطه گزارش خواهد شد:

۱۸ تا ۱۸/۹۹: بسیار خوب

۱۹ تا ۲۰: عالی

۱۴ تا ۱۵/۹۹: قبل قبول

۱۶ تا ۱۷/۹۹: خوب

کمتر از ۱۴: غیرقابل قبول

اگر ارزشیابی پایان نامه غیرقابل قبول باشد، دانشجو مجاز است، حداقل یک نیمسال در مدت مجاز تحصیل، در جلسه دفاعیه مجدد شرکت کند و از متن اصلاح شده پایان نامه خود دفاع کند. دانشجویی که نتواند در فرست تعيین شده، با موفقیت از پایان نامه خود دفاع کند، از ادامه تحصیل و دریافت مدرک تحصیلی محروم می‌شود.

فصل چهارم

منابع و مأخذ

- اسلامی، مهرم. ۱۳۸۴. تحلیل نظام آهنگ زبان فارسی. سمت افراشی، آریتا (۱۳۸۶). ساخت زبان فارسی. سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها(سمت)
- جعفرپور، محمدجواد. ۱۳۷۵. آزمون شناسی در زبان. انتشارات دانشگاه شیراز
- حافظنیا، محمدرضا. ۱۳۸۶. مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی. تهران: انتشارات سمت
- خادمی زاده ، عبدالوهاب (مترجم). ۱۳۸۷. آمار به زبان ساده در پژوهش‌های آموزشی، روان‌شناسی و علوم اجتماعی. نشر نی
- دبیرمقدم، محمد. ۱۳۸۹ (ویراست دوم، چاپ چهارم). زبان شناسی نظری: پیدایش و تکوین دستور زایشی. سمت
- دبیرمقدم، محمد. ۱۳۸۷ . زبان، گویش، لهجه و گونه: کاربردهای بومی و جهانی. مجله ادب پژوهی دانشگاه گیلان،س،۸۸
- دبیرمقدم، محمد. ۱۳۸۴. پژوهش‌های زبان‌شناسخنی(مجموعه مقالات). جمعی از مولفان (۱۳۸۸) مجموعه مقالات اولین همایش ملی آموزش زبان انگلیسی با اهداف ویژه و دانشگاهی (سه جلدی). سمت مرکز نشر دانشگاهی.
- دنی ژیرار. ۱۳۶۵. زبان شناسی و علم آموزش زبان (ترجمه گپتی دیهم). مرکز نشر دانشگاهی حق شناس، علی محمد. ۱۳۷۰. مقالات ادبی-زبان‌شناسخنی. تهران. نیلوفر.
- جمعی از مولفان (۱۳۸۴) گرایش‌های نوین در زبان‌شناسی و آموزش زبان (سه جلدی). انتشارات سمت درزی، علی (مترجم) ۱۳۸۴. درآمدی بر زبان شناسی معاصر (اثر ویلیام اگردی و همکاران). انتشارات سمت زندی، بهمن ۱۳۸۵. روش تدریس زبان فارسی. انتشارات دانشگاه پیام نور
- سید ضیاء الدین تاج الدین و زهرا عباسی (۱۳۸۸). مجموعه مقالات اولین سمینار آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان، کانون زبان ایران
- سیف، علی اکبر. ۱۳۸۳. اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی آموزشی. آگاه
- سیف، علی اکبر (مترجم). ۱۳۸۸. مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری (ویراست هشتم). نشر دوران شفاقی، ویدا (۱۳۸۶). مبانی صرف. سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها(سمت)
- صفوی، کورش. ۱۳۷۹. از زبان شناسی به ادبیات. ج ۱ و ج ۲. تهران. پژوهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی.
- صفوی، کورش. ۱۳۸۰. درآمدی بر معناشناسی. تهران: پژوهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی.
- صفوی، کورش. ۱۳۸۲. معنی‌شناسی کاربردی. انتشارات همشهری.
- ضیاء حسینی، محمد. ۱۳۷۳. درآمدی بر زبان شناسی مقابله‌ای. تهران: دانشگاه آزاد اسلامی.
- ضیاء حسینی، سید محمد (۱۳۸۵) اصول و نظریه‌های آموزش زبان به غیر فارسی زبانان. انتشارات سخن
- عموزاده، محمود و منوچهر توانگر (مترجمان). ۱۳۸۹. کاربردشناسی زبان (اثر جورج یول). چاپ چهارم.
- غلامعلی زاده، خسرو (۱۳۷۶) ساخت زبان فارسی. تهران، احیاء کتاب
- کاووسی نژاد، سهیلا و زهرا زندی مقدم (مترجمین) ۱۳۸۲. زبان شناسی تربیتی (اتماییکل استایر). انتشارات مدرسه

- کلباسی، ایران (۱۳۷۱). ساخت استقاقی واژه در فارسی امروز. تهران، پژوهشگاه
کرد زعفرانلو کامپوزیا، عالیه ۱۳۸۸. واج شناسی: رویکردهای قاعده بنیاد و کاربرد آنها در زبان فارسی (چاپ
دوم). انتشارات سمت
- کشاورز، محمدعلی. ۱۳۸۹. آواشناسی و واج شناسی عملی (چاپ یازدهم). انتشارات سمت
- گلfram، ارسلان. ۱۳۸۹. اصول دستور زبان. انتشارات سمت
- فرخ بی، محمود. ۱۳۸۹. زبان و زبانشناسی. انتشارات سمت
- فرهادی، حسین و صابر دلشاد. ۱۳۸۵. *An Introduction to Methodology of TEFL/TESL: Language Testing Skill from Theory to Practice*. سمت
- فرهادی، حسین؛ ع. جعفربور و پ. بیرجندی. *فرهادی، حسین؛ ع. جعفربور و پ. بیرجندی*. انتشارات سمت (چاپ شانزدهم)، انتشارات سمت
- مشکوه الدینی، مهدی. ۱۳۸۸. دستور زبان فارسی. انتشارات سمت
- مقری، مصطفی (۱۳۷۲). ترکیب در زبان فارسی. انتشارات توسعه
- مطهری، مرتضی (۱۳۶۲) خدمات متقابل ایران و اسلام، قم، دفتر انتشارات اسلامی
- وحیدیان کامیار، تقی (۱۳۷۰) حرف های تازه در ادب فارسی. انتشارات دانشگاه اهواز
- یارمحمدی، لطف الله. ۱۳۷۵. بررسی مقابله‌ای ساخت جمله فارسی و انگلیسی، دانشگاه پیام نور.
- مجموعه مقالات کنفرانس های اول تا هشتم زبان شناسی و علوم وابسته، دانشگاه علامه طباطبائی
- مجموعه مقالات کنفرانس های اول تا هفتم اساتید آموزش زبان و ادبیات فارسی. شورای گسترش زبان و
ادبیات فارسی

- Aitchison, J. 2007. *The articulate mammal* (3rd ed.) Routledge.
- Akmajian, A., R. Demers, A. Farmer and R. Harnish. 2001. *Linguistics: An introduction to language and communication*. Cambridge, Mass.: The MIT Press.
- Alan, D. and Catherine Elder. 2004. *The Handbook of Applied Linguistics*.
- Antony, John Kunnan. 2000. *Fairness and Validation in Language Assessment*.
- Aronoff, M & K. Fundeman (2005), What is Morphology?, London: Rouledge
- Bahtt, R. and B.Hancin-Bahtt. 2002. *Structural Minimality*, CP and the Initial State in Adult L2 Acquisition.
- Bartels, Nat. 2005. *Applied Linguistics and Language Teacher Education*.
- Bauer, L. 2003. *Introducing Linguistic Morphology*, 2nd ed., Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Carroll, D.W. 2008. *Psychology of language* (5th ed.). Thomson, Wadsworth.
- Celce-Murcia, M. and E. Olshtain. 2000. *Discourse and Context in Language*. Cambridge Teaching: A Guide for Language Teachers.
- Celce-Murcia, M. (ed.) 2001. *Teaching English as a Second or Foreign Language*. Boston, MA: Heinle & Heinle.
- Clyne, Michael. 2003. *Dynamics of Language Contact and Grammatical Change*. Cambridge.
- Croft, W. (2003) *Typology and Universals*. Cambridge University Press.

- Daplan, Robert. B. 2002. **The Oxford Handbook of Applied Linguistics**.
- Davies, B. and C. Elder 2004. **Hand book of Applied Linguistics**. Blackwell Publishing.
- Doughty, C.J. and M.H. Long (eds.). 2003. **The Handbook of Second Language Acquisition**. Blackwell Publishing Ltd.
- Duff, Patricia A. 2008. **Case Study Research in Applied Linguistics**.
- Duranti, Alessandro. 2004. **A Companion to Linguistic Anthropology**.
- Ellis, R. 2003. **Task-based Language Learning & Teaching**. Oxford University Press.
- Fallahi, M. 1991. **Contrastive Linguistics and Analysis of Errors**. Tehran. Iran University Press.
- Farhady, Hossein. 2001. **Research Methods in Applied Linguistics**. Tehran: Payame Noor University publications.
- Fasold, R. W. and J. Connor-Linton (eds.). 2006. **An introduction to language and linguistics**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Field, J. 2003. **Psycholinguistics, A source book for student**. Routledge.
- Field, J. 2004. **Psycholinguistics: The Key Concepts**.
- Field, J. 2005. **Language and The mind**. Routledge.
- Fromkin, V., R. Rodman and N. Hyams. 2007. **An introduction to language**. Thomson Wadsworth.
- Fought, Carmen. 2006. **Language and Ethnicity**.
- Friederici, A. D. and G. Thierry (eds.). 2008. **Early Language Development**. John Benjamins Publication Company.
- Genoz, J. & F. Geness. 2001. **Trends in Bilingual Acquistion**. Arnold.
- Ghadesy, M., et al. 2001. **Small Corpus Studies and ELT**. Benjamin.
- Gillen, J. 2003. **The Language of Children**. Routledge.
- Ginsberg, H. 1997. **Language Development**. Brooks / Cole.
- Gleason, J. B. and N. B. Ratuer (7th ed.). 2009. **Development of Language**. Pearson Education, Inc.
- Halliday, M. A. K. 2004. **The Language of Early Childhood**. N.Y.: Continuum.
- Harford, J. 2007. Semantics: A coursebook (2nd ed.) Cambridge: Cambridge University Press.
- Haspelmath, M. 2002. **Understanding Morphology**, London: Arnold.
- Hawkey, Roger. 2004. **A Modular Approach to Testing English Language Skills**.
- Hoey, Michael. 2001. **Textual Interaction**. Routledge.
- Holm, John. 2004. **Languages in contact**. Cambridge.
- Jarvis, Peter. 2006. **The Theory and Practice of Teaching**. 2nd ed.
- Jourdan, Christine and Kevin Tuite. 2006. **Language, Culture and Society**.
- Katamba, F. (1993). **Morphology**, London: Macmillan Press Ltd.
- Kenesei, I., and R. M. Harnish (eds.) 2001. **Perspectives on Semantics, Pragmatics, and Discourse**. Benjamin.
- Kita, S. 2003. **Pointing: Where Language, Culture and Cognition Meet**.
- Krahnke, Karl. 1987. **Approaches to Syllabus Design for Foreign Language Teaching**. Prentice Hall Regents, Englewood Cliffs.

- Kumaravadivelu, B. 2008. **Understanding Language Teaching; from Method to post Method.** Lawrence Erlbaum Associates, Inc., Publishers.
- Leedy, P. D. & Ormrod, J. E. 2005. **Practical Research: Planning and Design.** (8th ed.). Upper Saddle River, N.J., Pearson, Prentice-Hall.
- Lester, James D. and James Lester,Jr. 2005. **Writing Research Papers** (11th ed.). Pearson, Longman.
- Lightbown, P.M. and N. Spada (3rd ed). 2006. **How Languages are learned.** Oxford University Press.
- Long, M.H. and C.J. Doughty (eds.) 2009. **The Handbook of Language Teaching.** Wiley- Blackwell Publishing Ltd.
- Loughran, John and Tom Russell. 1997. **Teaching about Teaching: Purpose, Passion and Pedagogy in Teacher Education.**
- Lyons, J. 1995. **Linguistic Semantics: An Introduction.** Cambridge: Cambridge University Press.
- Mackey, Alison. 2007. **Conversational Interaction is Second Language.**
- McCarthy, M. (10th ed.). 2000. **Discourse Analysis for language Teachers.** Cambridge University Press.
- McCarthy, M.. 2001. **Issues in Applied Linguistics.**
- McNamara, Tim. 2000. **Language Testing.**
- Mesthrie, Rajend, Joan Swann, Andrea Deumert and William L. Leap. 2000. **Introducing Sociolinguistics.**
- Norris, John M. and Lourdes Ortega. 2006. **Synthesizing Research on Language Learning and Teaching.**
- Nunan, D. 1991. **Language Teaching Methodology: A textbook for Teachers.** Prentice Hall.
- Nunan, D. (ed.) 2003. **Practical English Language Teaching.** Mc Graw Hill.
- O'Grady, W. and J. Archibald. 2000. **Contemporary linguistic analysis.** Toronto: Addison Wesley Longman.
- Partee, B.H. (ed.) 2004. **Compositionality in Formal Semantics.** Blackwell.
- Philips & Jengensen. 2002. **Discourse Analysis as Theory & Method:** London: Sage Publications.
- Philp, J., R. Oliver and A. Mackey. 2008. **Second Language Acquisition and the Younger Learner.** John Benjamin Publishing Company.
- Portner, P., et. al. (eds.). 2002. **Formal Semantics.** Blackwell.
- Purpura, James E. 1999. **Learner Strategy Use and Performance on Language tests: A Structural Equation Modeling Approach.**
- Radford, A., M. Atkinson, D. Britain, H. Clahsen and A. Spencer. 2009. **Linguistics: An Introduction** (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.
- Riemer, N. 2010. **Introducing Semantics.** Cambridge: Cambridge University Press.
- Riertveld and Roeland Von Houwet. 2005. **Statistics in Language Research: Analysis of Variance.**
- Risager, Karen. 2006. **Language and Culture Global Flows and Local Complexity.**

- Robinson, P. (ed.). 2002. **Individual Differences and Instructed Language**. Benjamin.
- Robinson, P. & Nick Ellis. 2008. **Handbook of cognitive linguistics and second language acquisition**. Routledge.
- Saeed, J. 2002. **Semantics**. Oxford: Blackwell.
- Savignon, S.J. 2008. **Interpreting Communicative Language Teaching; Contexts and Concerns in Teacher Education**. Yale University Press.
- Spolsky B. and F.M. Hult. 2008. **Hand book of Educational Linguistics**. Blackwell Publishing.
- Stilwell Peccei, J. 2005. **Child language**. Routledge.
- Susan M. Gass & Selinker. 2008. **Second language acquisition: An introductory Course**. Routledge.
- Taylor & Francis 2007. **The psychology of language; From data to theory**. Trevor Harely, 3rd edition.
- Tomasello, M. 2003. **The new psychology of language**. Lawrence Erlbaum Associates.
- Van den Branden, K. 2006. **Task-based Language Education; from Theory to practice**. Cambridge University Press.
- Van Patten, Bill and Jessica Williams. 2007. **Theories in Second Language Acquisition**.
- Vyvyan, Evans. 2004. **The Structure of Time**. Benjamin's.
- Warren, C. A. B. & Karner, T. X. 2005. **Discovering Qualitative Methods: Field Research, Interview, and Analysis**. (1st ed.). Los Angeles: Roxbury.
- Wei, Li and Meliss G.Moyer. 2008. **Research Methods in Bilingualism**.
- Willis, D. and J.Willis. 2007. **Doing Task-based Teaching**. Oxford University press.
- Wray, Alison and Aileen Bloomer. 2006. **Projects in Linguistics: A practical guide to researching language**. Hodder Arnold Publications.
- Yalden J.1987. **Principles of Course Design for language Teaching**. Cambridge: University Press.

